

A HTMT HÍREI

Megjelent Dobos Balázs: A személyi elvű kisebbségi autonómiák Kelet-Közép-Európában c. kötete

Megjelent Dobos Balázs, a Kisebbségkutató Intézet, Kisebbségtörténeti és Etnopolitikai Osztály tudományos főmunkatársának legújabb kötete: A személyi elvű kisebbségi autonómiák Kelet-Közép-Európában címmel [...] Magyarország, valamint Észtország, Horvátország, Szerbia és Szlovénia példáján megismerhetik az olvasók, hogyan befolyásolja a kisebbségek életét ez az önkormányzatiság, és hogyan, milyen elvek mentén hozzák létre az egyes országokban. Áttekintjük ezt az utat a törvényhozástól, a szavazófülkén keresztül a működésig, nem megkerülve a kényes kérdéseket sem, amilyen például a magyar köznyelvben etnobiznisznek nevezett jelenség...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Videó: VMTT konferencia - A koronavírus-járvány és társadalmi hatásai

A koronavírus-járvány és társadalmi hatásai címmel tartott tudományos tanácskozást a Vajdasági Magyar Tudományos Társaság. Az online térben megszervezett konferencián közel 20 szerbiai és magyarországi kutató mutatta be a témához kötődő tanulmányát. A tanácskozást hagyományosan a Magyar Tudományok Napja alkalmából tartották meg Újvidéken. Szalma József, a Vajdasági Magyar Tudományos Társaság elnöke, az MTA külső köztestületének tagja elmondta: az idei konferencia célja elsősorban a koronavírus-járvány gazdaságra, társadalomra, oktatásra, kultúrára és egyéb szférákra gyakorolt hatásainak megvitatása volt. A tanácskozás a Magyar Tudományos Akadémia, valamint a tartományi kormány és képviselőház támogatásával valósult meg. [...] Szalma József: „Az orvostársadalom is óriási kihívás előtt áll, hiszen a hírekből tudjuk, hogy külföldön egyes országokban előfordult az, hogy orvosetikai kérdések is felmerültek...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

MTNE 19. fórum: Történelem szekció

Erdélyi Múzeum-Egyesület Kutatóintézetének szervezésében, a Történelem szekció keretében négy tematikus tömbben Erdély történelmének számos kérdését taglaló előadások hangzanak el. Erdély középkori történetének néhány hazai kutatója az aktuális vizsgálódásaihoz kapcsolódó kérdéseket és eredményeket ismertet. Előadásokat hallhatunk Szatmár megye középkori archontológiájáról, az erdélyi egyházmegyei tized adminisztrációjáról, Szegedi Bacsa Tamás szerzetes perlekedéseiről, illetve az erdélyi klérus életének 16. század eleji szabályozásáról. Erdély kora újkori és újkori város-, intézmény- és hadtörténetének kérdései is terítékre kerülnek. [...] A rendezvény 2020. november 21. 09.00-18.00 óra között, az Erdélyi Múzeum-Egyesület Székházában, Kolozsvárott, a Jókai utca 2-4. címén lesz megtartva, illetve az alábbi linken elérhető az előadás közvetítése is...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTNE 19. fórum: Erdélyi természettudományi konferencia (ETK'20)

A Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kémia és Vegyészmérnöki Kar, BBTE Magyar Kémia és Vegyészmérnöki Intézet, és az Erdélyi Múzeum Egyesület Sepsiszentgyörgyi Fiókegyesülete szervezésében kerül sor az Erdélyi természettudományi konferenciára. Az eseményen 10-15 perces előadások hangzanak el a biológia, fizika, földtudományok, kémia, környezettudományok területéről. A szerzők saját tudományos kutatásaik eredményeit mutatják be, változatos, időszerű tematikai köröket érintve. A dolgozatok döntő többségét az interdiszciplináris kutatások jellemzik. [...] A rendezvény 2020. november 21. 09.00-15.00 óra között, az Erdélyi Múzeum-Egyesület Székházában, Kolozsvárott, a Jókai utca 2-4. címén lesz megtartva, illetve az alábbi linken elérhető az előadás közvetítése is...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTNE 19. fórum: Nyelvészet-, irodalom-, néprajz- és színháztudományi szekció: A szokatlanság kihívásai

Az EME Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztálya több tudományterületet fog össze, az online konferencia alkalmat teremt az interdiszciplináris párbeszédre. A tudományos eredmények gyors kommunikálását, a szakterületek közti átjárások keresését rendkívül fontosnak tartjuk, ezért a szakosztály évenként megtartott tanácskozásainak anyaga szerkesztett változatban újabban a CERTAMEN. Előadások a Magyar Tudomány Napján az Erdélyi Múzeum-Egyesület I. szakosztályában című sorozatunkban jelenik meg. [...] A rendezvény 2020. november 21. 10.00-19.00 óra között, az Erdélyi Múzeum-Egyesület Székházában, Kolozsvárott, a Jókai utca 2-4. címén lesz megtartva, illetve az alábbi linken elérhető az előadás közvetítése is...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTNE 19. fórum: XXI. Műszaki Tudományos Ülésszak

Az EME Műszaki Tudományok Szakosztálya 21. alkalommal szervez tudományos ülészakot Kolozsvárt a Magyar Tudomány Napja rendezvénysorozat keretében. Rendezvényünk ünnepélyes keretet biztosít a Jenei Dezső-emléklap átadására, illetve immár hagyományosan, bemutatásra kerülnek az EME 2020-ban megjelent, műszaki és technikatörténeti kiadványai. [...] A rendezvény 2020. november 21. 09.00-14.00 óra között, az Erdélyi Múzeum-Egyesület Székházában, Kolozsvárott, a Jókai utca 2-4. címén lesz megtartva, illetve az alábbi linken elérhető az előadás közvetítése is...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTNE 19. fórum: Zenetudományi szekció: A zeneművészeti képzés terei

A „Jövőformáló tudomány” mottót figyelembe véve az EME Bölcsész-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztálya és az Erdélyi Zenetudományi Munkaközösség szervezésében a magyarországi és erdélyi zeneművészeti képzés új tereit és azok átalakulását bemutató intézménytörténeti, kultúrtörténeti és a zenei mediáció lehetőségei témákban ismertetik a meghívott muzikológusok és előadóművészek legújabb kutatási eredményeiket. [...] A rendezvény 2020. november 21. 10.00-15.00 óra között, az Erdélyi Múzeum-Egyesület Székházában, Kolozsvárott, a Jókai utca 2-4. címén lesz megtartva, illetve az alábbi linken elérhető az előadás közvetítése is...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTNE 19. fórum: Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály, kolozsvári szekció

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben rendezvénysorozat keretében az Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály kolozsvári szekciója hagyományosan a Református Kollégium dísztermében szervezi meg a tudományos rendezvényét. Előadások hangzanak el változatos témakörökben, amelyek aktuális egészségügyi, kezelési, etikai és közegészségügyi problémákat vetnek fel, és számot tarthatnak nemcsak a szakmabeliek, hanem a szélesebb nagyközönség érdeklődésére is. [...] A rendezvény 2020. november 21. 10.00-13.00 óra között, a Református Kollégiumban Kolozsvárott, Farkas/M. Kogălniceanu u. 16 sz. címen lesz megtartva, illetve az alábbi linken elérhető az előadás közvetítése is...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTNE 19. fórum: XVI. agrártudományi konferencia – Jövőformáló agrártudomány

Az utóbbi évek példáját követve az Agrártudományi Szakosztály, az EME Sepsiszentgyörgyi Fiókegyesülete, a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Karának Kertészmérnöki Tanszéke és a Kolozsvári Kar Természettudományi Tanszéke, valamint az illyefalvi LAM Alapítvány szervesen csatlakozik az EME fő szervezésében megrendezendő Magyar Tudomány Napja Erdélyben „Jövőformáló tudomány” mottójú, 19. fórumához. [...] A rendezvény 2020. november 21. 10.00-19.00 óra között, az Erdélyi Múzeum-Egyesület Székházában, Kolozsvárott, a Jókai utca 2-4. címén lesz megtartva, illetve az alábbi linken elérhető az előadás közvetítése is...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Ukrajnában a járvány 9 millió embert sodor a jövedelmi szegénység szélére

Egy friss ENSZ kutatás szerint a COVID-19 elnevezésű vírus által okozott járvány az elmúlt évtized legsúlyosabb gazdasági recesszióját okozhatja Ukrajnában. Ennek következtében 9 millióan kerülnek a jövedelmi szegénység szélére – írja a Vesti.ua hírportál. A járvány kezdetén a háztartások 80%-ának volt jövedelem kiesése, és a családok több mint 40%-ánál valamelyik családtag elvesztette a munkáját. A kutatásba nincs külön Ukrajna keleti régióira vonatkozó adat. [...]Az elmúlt egy év alatt a lakosság körében megfeleződött az ukrán hrvnyába vetett bizalom. A megtakarítások tárolása megbízható pénznemének az ukránok az amerikai dollárt nevezik meg, derült ki egy, a közelmúltban végzett felmérésből...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Kijev–Munkács Intercity vonatjáratot terveznek

Az Ukrán Vasutak (Ukrzaliznijca) azt tervezi, hogy Kijev–Munkács Intercity+ gyorsvonat járatot indít. Ahhoz, hogy Kárpátaljái közlekedő gyorsvonatokat hozzanak forgalomba, közel 40 millió hrvnya szükséges. Az Ukrán Vasutak azt tervezi, hogy a fővárosból Lembergen keresztül Kárpátaljái közlekedő gyorsvonatot helyezne üzembe – számolt be Vitalij Cvigun a Kárpátaljái Megyei Állami Közigazgatás helyettese a Re:Open Zakarpattia fórumon, adta hírül a pershij.com.ua. Úgy fogalmazott, erre a célra külön készítenének két „Tarpan” vonatot a Krjukivszkij gyárban...” Forrás: Kiszó.net: [teljes cikk >](#)

Védőeszköz szállítmány a kárpátaljái iskolák számára

Szijjártó Péter magyar külügyminiszter szeptember 23-án 50 darab lélegeztető gépet adott át a kárpátaljái kórházak számára. November 13-át követő egy héten keresztül Kárpátalja összes magyar iskolája részesül a védőeszközökből (amely a kért

védőmaszkokat, fertőtlenítőszeret, érintés nélküli lázmérőket, valamint arcvédőket tartalmaz), melyek beszerzése és biztosítása amúgy az ukrán állam feladata és kötelessége lenne. Az előre elkészített eszközök száma egyenesen arányos a diákok és a tantestület létszámával...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Interjú: Távoktatás a Rákóczi-főiskolán

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (II. RF KMF) a tavaszi karantén intézkedések alkalmával jelesre vizsgázott távoktatásból. Az akkor megszerzett tapasztalatokat felhasználva indult újtárra a második felvonás, ugyanis a karanténintézkedések és a szigorítások miatt néhány hete ismét az online térbe került át az oktatás. Ezzel kapcsolatban kereste meg hetilapunk dr. Rác Bélát, a II. RF KMF oktatási rektorhelyettesét, aki készségesen válaszolt az újságírói kérdésekre. [...]Az oktatóink szabadon választják meg az online felületeket, de leggyakrabban a Google Classroomban és az intézményi levelezőrendszeren keresztül szervezik az oktatást, a Zoom és a Meet programok segítségével tartanak előadásokat, a Redmenta rendszerben zajlik az írásbeli számonkérés...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Riport: Fűtés faluban, városban

Csaknem két évtizeddel ezelőtt Kárpátalja községeiben is gőzerővel folyt a földgáz bevezetése a középületekbe, a házakba. A lakosok nem bánták, hogy fizetniük kell a bevezetésért, a szükséges munkálatokért, mert örültek, hogy végre az akkor olcsónak és kényelmesnek számító földgázzal fűthetik majd otthonaikat. Ám miután 2015-ben az árak elszabadulásával beindult az ukrain „úrprogram”: határ a csillagos ég, és a földgáz ára is nőni kezdett, a bérek, illetve a hrvnyva értékének a csökkenése mellett sokan visszatértek a jó öreg tűzfához...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Rendhagyó honismereti kirándulás a Rákóczi Szövetség támogatásával

A Rákóczi Szövetség Beregszászi Alapszervezete két honismereti túrát szervezett. [...] A kirándulás a következő útvonalon zajlott: Ungvár, Vojevogyinó, a Nevickei vár romjai, a Szerednyei Dobó borospince. Csobolya József történelemtanár a beregszászi szervezet volt alelnöke magára vállalta az idegenvezetési feladatokat, és tartalmas előadásokat tartott a résztvevőknek. [...] A második kirándulásra 2020. november 6-án került sor a következő útvonalon: Szolyvai emlékpárt, II. világháborús bunkerek Nagygyereben...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Olajmezökké válhatnak az észak-bácskai termőföldek?

Olajmezők lehetnek hamarosan az értékes észak-bácskai termőföldekből, a nemzetközi védelem alatt álló Ludasi-tó közvetlen közelében is. Nem hivatalos értesüléseink szerint másfél kilométeres mélységben fűrnának a Ludasi-tó alá, ahol állítólag gazdag kőolajtartalékokat fedeztek fel. Hamarosan megkezdődhetnek a próbafúrások, ami a helyiek állítása szerint alaposan megkeseríti majd az életüket, sőt szakemberek szerint a Ludasi-tó élővilágát is komoly veszélybe sodorhatja...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Kulturális miniszter: Újvidék a kulturális fejlődés ékes példája

Miloš Vučević polgármester, Maja Gojković kulturális és tájékoztatási miniszter, valamint Nemanja Milenković, az Újvidék Európa Kulturális Fővárosa 2021 szerveződésk elnöke látogatást tett a zene- és balettiskola új épületében lévő egyedülálló koncertterembe. Ez követően bemutatták az Európa Kulturális Fővárosa projektum eredményeit...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Koalíciós szerződést írt alá a Vajdasági Magyar Szövetség és a Szerb Haladó Párt

A megállapodást a két pártelnök, Aleksandar Vučić, az SZHP és Pásztor István, a VMSZ vezetője írták alá. Aleksandar Vučić, elnök, SZHP: „Pásztor István és az ő politikai pártja nem csak a mi pártunk szövetségese, hanem Szerbia szövetségesei és barátai is. A kormány munkájában az államtitkárok munkáján keresztül komoly munkát várok a vajdasági magyar párttól, és természetesen más szinteken is.” [...] A koalíciós szerződés kilenc pontban részletezi a Vajdasági Magyar Szövetség által megfogalmazott elvárásokat. A koalíciós megállapodás szerint a kormánynak a kiemelt államközi projektjei közé tartozik a Belgrád–Budapest vasúti folyosó mellett a Szabadka–Szeged vasútvonal felújítása is, valamint a Szabadka–Baja és a Zenta-Szabadka vasúti szakasz megépítése továbbá a Szabadkai Népszínház építésének befejezése...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Segédkönyv szerb nyelvből

A Magyar Nemzeti Tanács támogatásával, a Forum Könyvkiadó Intézet kiadásában immár harmadik alkalommal jelent meg a szerb mint nem anyanyelv elnevezésű tantárgy szöveg-és feladatgyűjteménye, amelyet a napokban minden magyar tagozatos első középiskolás és szerb tanár megkap. A segédtankönyvek ünnepélyes kiosztására tegnap délután a Zentai Közgazdasági és Kereskedelmi Iskolában került sor. Jerasz Anikó elnök, végrehajtó bizottság, MNT: A tapasztalatok azt mutatják, hogy a segédtankönyv nagyon jönnek bizonyult, hiszen az MNT hivatalába folyamatosan érkeznek olyan megkeresések szülőktől, szaktanároktól, a közösségünk tagjaitól, hogy hol vásárolható a tankönyv, hogy hol lehet hozzáférni, hiszen hasznosnak vélik, nemcsak azért, hogy a középiskolások forgassák, hanem azoknak is nagy hasznára válhat, akik a nyelvet szeretnék elsajátítani, illetve magasabb szintre emelni...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Interjú: A vajdasági magyar képzőművészet napja

Ács József topolyai születésű festő, képzőművész 106 évvel ezelőtt látta meg a napvilágot. Születésnapját, november 14-ét a vajdasági magyar képzőművészet napjaként tartjuk számon. A vajdasági múzeumok, galériák és képtárak általában minden évben színes programokkal emlékeznek meg erről a napról. A többi között erről és a vajdasági magyar képzőművészeti utánpótlásról Blaskó Árpád tervezőgrafikussal, a szabadkai Kortárs Galéria igazgatójával beszélgettük. [...] Rengeteg fiatal magyar képző- és iparművész van. Ez annak köszönhető, hogy foglalkoznak a fiatalokkal. Például a zentai Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium képzőművészeti szakán, ahol magas szintű képzést nyújtanak a diákoknak. [...] Szombaton a zentai Városi Múzeumban a Vajdasági Magyar Képzőművészet Napján a Helyi színek – helyszínek címmel rendezték meg a Zentai Művésztelep kiállítás megnyitóját...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Az 1944-45-ös ártatlan áldozatokra emlékeztek Topolyán

Koszorúzással emlékeztek meg az 1944-45-ös események mártírjairól a topolyai Nyugati temetőben. A településen 76 évvel ezelőtt ezen a napon végezték ki a legtöbb ártatlant a partizánok és a szovjet alakulatok. Becslések szerint 200-250 topolyai áldozat volt, közülük eddig 83 személyt sikerült név szerint azonosítani. Az eseményen a Kodály Zoltán MMK leánykórusának előadásában hangzott el a magyar himnusz, majd az Aurora Beszédművészeti Műhely fiatal versmondói szavaltak...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Beszélgetés Horváth Emmával

Horváth Emma, Külhoni Magyarságért-díjjal kitüntetett, Vajdasági Magyar Művészeti-, és Magyar Életfa díjas előadóművész, tanár, a szabadkai Csáth Géza Művészetbaráti Kör vezetője volt a szabadkai VM4K vendége. A Csütörtök esték másképp elnevezésű rendezvénysorozaton a résztvevők egy mély beszélgetést hallhattak a tanárnő életéről, a költészetéről és a versmondásról. Ez utóbbiról Horváth Emma elmondta, hogy Vajdaságban nagyon sok a verseny...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Magyar Ifjúság Kutatás 2020

A Szekeres László Alapítvány és a Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központ (VM4K) – a magyarországi Társadalomkutató Kft. partnereként – a Magyar Ifjúság Kutatás 2020 elnevezésű, a 15–29 éves korosztályt (1991–2005) érintő, 500 fős felmérés vajdasági lebonyolítója. 2020 novemberében képzett kérdezőbiztosok járják Vajdaság településeit, akik kérdőíves interjúk formájában kérdezik meg az adott korosztály tagjait a magyar ifjúság jelenlegi helyzetével kapcsolatos témák keretében...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Több népcsoportot adást sürgetnek a Zöldek

Magyar és német nyelvű közleményben köszöntötte a fennállása 30. évfordulóját ünneplő „Adj’ Isten magyarok“ tévéműsort a Zöldek népcsoporti ügyvivője. Olga Voglauer az osztrák közmédia népcsoporti nyelvű műsorkínálatának átfogó bővítését sürgette. Olga Voglauer ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy sürgősen szükség van az ORF műsorkínálatának bővítésére a népcsoportok nyelvein. A Zöldek parlamenti képviselője szerint nem elegendő, és az ORF működését szabályozó törvénynek sem felel meg, hogy éves szinten mindössze 2,5 órányi műsoridő áll rendelkezésre a magyar népcsoport mindennapjainak, politikai és kulturális életének bemutatására, amelyet közel 20 éve bővítettek utójára...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Rádióinterjú: Online kultúra a Collegium Hungaricumtól

Az általános rendezvénytilalom novemberi bevezetésével a bécsi magyar kulturális intézet is lemondani kényszerült programjait. Az elmúlt hetekben egyedül a könyvtár várta olvasóit rövidített nyitva tartással. Az intézetben azt vallják: a kultúra nem lehet karanténban. A közönség visszajelzése a tavaszi időszakban is megmutatta, hogy igénylik a magyar kultúrát, amit a Collegium Hungaricum közvetít, és szívesen kapcsolódnak be az online meghirdetett eseményekbe. Bárány Anzelm, a Collegium Hungaricum igazgatója a novemberi programkínálatról...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Mozgóképes vallomások a magyarságról

Lezárult a Salzburgi Magyar Egyesület „Messze száll a szabadmadár?” című videó pályázata. Az egyesület Magyarország Innsbrucki Főkonzulátusával közösen arra kereste a választ, mit jelent a szórványban élő fiataloknak és felnőtteknek saját magyarságuk, és milyen jövőt képzelnek maguk elé. A november 13-i beküldési határidőig 12 alkotás érkezett a Salzburgi Magyar Egyesülethez. Ausztria mellett Magyarországra is elér a pályázat híre. Kotolácsi Mikóczy Ilona egyesületi elnök beszámolója a pályázat céljáról és eredményeiről...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Önreflexió: Online találkozó a Magyar Szórvány Napján

Beszédében Kelemen Hunor szövetségi elnök elmondta: a Magyar Szórvány Napja a tervezés és a számvetés napja is. Kelemen Hunor rámutatott: a helyhatósági választások után sok szórványközösségben gyengült az érdekképviselet. Ugyanakkor sikeresnek nevezte azt a stratégiát, hogy az RMDSZ néhány szórványmegyében demográfiai okokból szövetségre lépett másokkal. „Ott, ahol elkentük, az évek során elhanyagoltuk a közösséggel való mindennapi foglalkozást, azt tapasztaltuk, hogy néhány tucat szavazat hiányzott az öt százalékos küszöb eléréshez” – elemezte az eredményeket...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Felavatták Bethlen Gábor szobrát Marosvásárhely főterén

Valóra vált a marosvásárhelyi magyar közösség több évtizedes álma: a város főterén vasárnap délután – a néhai fejedelem születésének 440. évfordulóján – felavatták Bethlen Gábor egész alakos szobrát, az erdélyi származású, Magyarországon élő Harmath István alkotását. Az avatőünnepséget a járványhelyzet miatt szűk körben szervezhatték meg. A marosvásárhelyiek a világhálón valamint az Erdélyi Magyar Televízióban követhették az eseményt. Marosvásárhely polgármestere ünnepi beszédében úgy fogalmazott, egy tipikusan kelet-európai, hányatott történetet zárul le a szoboravatással. A történész végzettségű polgármester Bethlen Gábor érdemeit sorjázva rámutatott arra, hogy Bethlen Gábor bő négy évszázada tett egy gesztust az általa oly kedvelt Marosvásárhely lakóinak, amivel nem csak a fejedelem nyert egy hű szövetségest, hanem az általa képviselt eszmények és értékek is...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Videók: Pályakezdők faggattak ismert erdélyi szerzőket

Pályakezdő írók faggattak a szakma rejtjelmeiről és sikereiről elismert erdélyi szerzőket. A kérdések között felmerült a generációs különbségek témája, a példaképek, illetve szó esett az alkotói identitásról. A beszélgetés az idén online térben magtartott 26. Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár szombati, Az irodalom kortalan asztalánál címmel zajlott. A párosok: Kovács András Ferenc és Sánta Miriám; Egyed Emese és Mikola Emese; Vida Gábor és Serestély Zalán...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Erdélyi keresztutakról beszélgetett Demény Péter és Gálfalvi Ágnes

A szocializmusban tervezettebb, programszerű volt a román-magyar-német kortárs és klasszikus művek fordítása, de ma is sok a remek fordító - egyeztek meg a beszélgetők a Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár pénteki online eseményén. Első körben a járvány miatt meg nem jelent fordítókról beszéltek, Gálfalvi szerint olyan fordítóegyenlegekről van szó, akik azon sablonok és közhelyek ellen tettek, miszerint kívülről kellene szemlélni a romániai magyar és román irodalmat. Kocsis román anyanyelven ír, Szonda Szabolcs Sepsiszentgyörgyön él, és vezet műhelyt, amellyel a román irodalmat mutatja be a székelyföldi városlakóknak és nemcsak. A beszélgetésen szó esett arról is, hogy a fordító munka mennyiben megváltozott az elmúlt időszakban...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Transzilvanizmusról szólt a marosvásárhelyi könyvvásár első fóruma

A Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár online beszélgetéssorozatába illeszkedett a 100 évnyi transzilvanizmusról és arról, ami utána jön elnevezésű esemény, amelyen Markó Béla költő, irodalomtörténész meghívott vendége Balázs Imre József irodalomtörténész, Borcsa Imola első kötetes prózaíró és Vida Gábor író, a Látó főszerkesztője volt. A transzilvanizmus Kósék

felfogásában ideologikus fogalom, sokkal többet jelent, mint az erdélyiség: azt jelenti, hogy a közösség nemcsak azért erdélyi, mert itt született és él, de megvannak a közösségi sajátosságai, amelyek megkülönböztetik a magyar nemzet többi részétől. [...] Vida Gábor, rámutatott, az erdélyiség „más milyenségét” már jóval korábban látták az ide érkezők, mint száz évvel ezelőtt: például Kazinczy, majd Petőfi és Jókai is fölfedezte...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

A Székelyföld novemberi számából

A Székelyföld folyóirat novemberi lapszámában a Ködoszlás rovatban Tófalvi Zoltán Moyses Mártonról és más határon túli '56-os áldozatokról közöl tanulmányt, az Ujjlenyomat rovatban Szemerjai Demeter Károly, egy tizenkilencedik századi iskolamester önéletírása olvasható, közreadja Magyarosi Sándor. Az Academica Transsylvanica című rovatban Székely Ferenc beszélgetése olvasható a 89 éves Jakab Sámuel talajtanossal, az MTA külső köztestületének tagjával, földrajzi szakíróval...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Bemutatták Vallasek Júlia új fordításkötetét

Személyes naplóként is használható Jane Austen leveleinek legújabb magyar nyelvű kiadása. Az októberben megjelent kiadványról Balázs Panna műsorvezető beszélgetett Vallasek Júlia műfordítóval, az MTA külső köztestületének tagjával, irodalomtörténésszel és Szabó T. Anna költővel, íróval, műfordítóval a Lira Könyv Facebook-oldalán. Szóba került az angliai nők 18. századi társadalmi helyzete, és az, hogy Jane Austen derűs, sokszor kegyetlen humorú írásai miben erősíthetik a mai nőket. Akkoriban a levelezés a nők számára „házimunka” volt, a távol lévő rokonsággal így tartották a kapcsolatot. [...] Szabó T. Anna szerint, ahogy a férfiakkal meg kellett írniuk a maguk háborús regényeit, úgy a nőknek is meg kellett írniuk a családi harctér regényeit, mivel „nekünk ez a háborúnk”. Ahogy fogalmazott: akkoriban az indulatokat le kellett fojtani, nőként nem lehetett mindent publikálni...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Kötet: Manófitnyem naplója – felcserélődnek a lurkó-szülő szerepek

Egy könyv, amelyben hét estén keresztül felcserélődnek a lurkó-szülő szerepek, és a gyerek mond mesét az apának. A Mentor Könyvkiadó frissen megjelent kötete, a Manófitnyem naplójának bemutatója volt az online térben zajló 26. Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár egyik péntek délutáni programja. A könyv szerzője Soós István író, rendező, könyvkiadó, illusztrátor pedig Kiss Bora színművész, illusztrátor, velük beszélgetett a kötetéről Kovács András Ferenc költő. A könyvben nyolc mese olvasható, és már az elején kiderül, hogy mi a kerete a történeteknek. Kovács András Ferenc szerint „mozgékony” nyelven megírt könyvet tarthat az olvasó a kezében, sokszor még a szleng szavak használatával is él az író...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Riport: A Toldinagyfalui Református Missziói Gyülekezet

A Bihari Református Egyházmegyében működő Toldinagyfalui Református Missziói Gyülekezet létrejötte és megerősödése, a gyülekezet összetartása és élni akarása példaértékű mind a Királyhágómelléki, mind az Erdélyi Református Egyházkerületben is. A kicsiny szórványgyülekezet azonban mindössze néhány esztendő alatt egy templomot és egy gyülekezeti házat épített fel. [...] A tervet a tettek követték, és sorra járták a polgármesteri hivatalokat a magyarok felől érdeklődve, ahol pedig hivatal nem volt, ott a helyi tudakozóban, a kocsmában kezdtek kérdezősködni, és sikerült is feltérképezniük, hogy hol mennyien a magyarok ezekben a szinte színromán falvakban. A térképen azonban hiába keressük Toldinagyfalut, nem találjuk. A gyülekezet elnevezése inkább romantikus és historizáló, ugyanis az egyházközség központja, Oláhszentmiklós és környéke valamikor Toldi-birtok volt, valamint az évszázados térképeken még látszik egy ma már nem létező település Nagyfalva névvel, és e kettőből született meg Toldinagyfalva...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

A Volkswagen hivatalosan bejelentette pozsonyi nagyberuházását

A jelenlegi válság idején késég kívül a világ egyik legnagyobb autógyártó cégét jelentette be néhány perccel ezelőtt Pozsonyban a Volkswagen vezetése és Igor Matovič kormányfő, illetve Eduard Heger gazdasági miniszter. A Volkswagen nagyberuházása összesítve eléri az egymilliárd eurót, az első fázisban kétezer új munkahelyet fognak létrehozni. A német autógyártó eredetileg a törökországi Izmir közelében, Manisa városban készült egy gyártóüzemet létesíteni, amelynek beruházási költségeit a Volkswagen részéről 1,2–1,5 milliárd, a beszállító cégek részéről pedig további egymilliárd euróra becsülték...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Politika és pártpreferenciák: Patthelyzetben a magyarok a felmérések szerint?

A Median SK novemberi közvélemény-kutatása szerint ismét csak szlovák listán jutna be magyar politikus a parlamentbe. A november 6-11. között, 1018 személy megkérdezésével készült felmérés szerint az MKP-nak 3,2, a Most-Híd pedig alig 1,6

százalékot mért. A 2020. február 29-i parlamenti választásokon az MKP és az Összefogás (+ a Magyar Fórum) együtt 3,9 százalékot, míg a szlovák-magyar vegyes párt 2,05 százalékot szereztek. A Focus a Most-Híd megrendelésére két nappal az MKP tisztújítása előtt hozta ki, hogy a felvidéki magyarok 73 százaléka pártegyesülést és közös választási listát szeretne. Majd jött a Polis, amelyik a rend kedvéért a Közéleti Piknik előtt két nappal időzítve rukkolt elő a maga számaival, melyek 5,3 százalékra mérte az MKP-t és 0,9 százalékra a Most-Hídat. Az MKP azóta sem volt az 5 százalékknak még csak a közelében sem...” Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#)

Magyarok jogvédelme a Kárpát-medencében 2020 konferencia

A Kisebbségi Jogvédő Intézet háromnapos, kétnyelvű (magyar és angol) online konferenciát tartott a hétfvégén. A 2012-ben alapított nonprofit, civil szervezet a határon túli magyarság közösségi és egyéni jogi ügyeinek segítségét tartja feladatának itthoni és határon túli ügyvédek közreműködésével. A konferencia első napján mind az előadások, mind a kérdések, hozzászólások angolul hangzottak el. A gyűlöletbeszéd volt a délelőtti téma, ennek a jelenségnek a nemzeti kisebbségeket érintő megnyilvánulásai a közbeszédben, e nemzetiségek ábrázolása a tankönyvekben, valamint a különböző kormányzatok és nemzetközi szervezetek viszonyulása a kérdéshez. Délután a Kisebbségi Jogvédő Intézet Trianon 100 című kiadványának szerzői tartottak előadást egy-egy elszakított nemzetiség szemszögéből. [...] A konferencia harmadik, ismét magyar és angol nyelvű napján Vizi Balázs (tudományos tanácsadó, MTA TK KI) A területi elv vagy személyi elv – kisebbségi nyelvi jogok a nemzetközi jogban, valamint Gyeney Laura (helyettes tanszékvezető, PPKE JÁK) Ingatlanok kárpótlása: Beneš-dekrétumok az uniós jog szemszögéből volt a két fő előadás...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Az SZMPSZ tanári konferenciája gondolatainak, üzeneteinek összefoglaló kiadványa

A megalakulásának 30. évfordulóját ünneplő SZMPSZ a kezdetektől arra törekedett, hogy szakmai tevékenységének lenyomataként, örökségül és tanulsággal a jövőnek a megtett utat üzeneteket hordozó kiadványokkal dokumentálja. Az évente közreadott évkönyveken, az évtizedek tevékenységét átfogó emlékkönyveken kívül hiányoztak a szellemi műhelyek munkáiról számot adó dokumentumok. A legfrissebb kiadvány a 2019 novemberében, Kassán megvalósult, Cum Deo pro Patria et Libertate elnevezésű szakmai tanácskozás dokumentuma, amivel a Szövetség a Rákóczi-emlékévben II. Rákóczi Ferenc erdélyi fejedelemmé választásának 315. évfordulója előtt tisztelgett. A 2020 őszen megjelent kiadvány célja a konferencián elhangzott előadások tanulmányok formájában történő közreadása volt a szellemi hozadékunk az idő és a felejtés rabságából való kimenekítése vágyával...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Trianon és Kossuth-bankók a Gömörország őszi számában

Ahogy a nyári számában, ezúttal is Trianont helyezi a középpontba a Gömörország (az északi magyar peremvidék fóruma) XXI. évfolyamának harmadik, őszi száma. De nem hiányozhatnak a megszokott sorozatok (Palócföld orvosai, Nógrád természeti öröksége), valamint Zsupos Zoltán is folytatja tanulmányát az 1849-es Kossuth-bankókról. Farkas Ottó írásában a hazatért falu, Somoskőújfalu trianoni történetét idézi fel, Böszörményi István az ún. Magyar békeszerződést ismerteti, de beszámol a lap a naprágyi és fülekpüspöki megemlékezésekről, míg a Futárszalon rovat az évfordulóval kapcsolatban Papp-Váry Eleménné Sziklay Szeréna Magyar hitvallás, Rákos Lóránt Új Trianon és Vaskói Károly Diktátum 1920 című verseit közli. Harmadik részéhez érkezett Zsupos Zoltán A Kossuth-bankók sorsa Gömör-Kishont megyében 1849-ben című tanulmánya, amely ezúttal a jolsvai viszonyokat térképezi fel. Folytatják Kiss László a Palócföld orvosai című sorozatát, amelyben Perjési Mihály serkei költésző seborvost mutatják be...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Kötetismertető: Comenius újrafelfedezése

November 15-én 350 éve, hogy meghalt a nagy pedagógus, reformátor, a nemzetek tanítómestere, J. A. Comenius, vagy ahogy mi ismerjük, J. A. Komenský. Ebből az alkalomból csaknem reprezentatív kivitelű könyv jelent a budapesti Heraldika Könyvkiadónál, amely a Comenius újrafelfedezése címet viseli. Számunkra a könyvnek azért is van nagy jelentősége, mert szerzője a felvidéki Zoboralja szülötte és lakója, Csámpai Ottó. A könyv szerzője, amint azt a bevezetőben írja, nem tartja magát „komeniológusnak”. [...] Az olvasó rácsodálkozik a tájékoztató tudásanyagára és a pedagógus nagyságára, ahogy azt az író már a könyv elején érzékelteti. Nemcsak a pedagógusról és didaktikusról, de a filozófusról, a nehéz sorsú reformátorról is találunk benne különös és különleges újdonságokat...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Interjú: A perbetei gyökerektől a bécsi sikerekig

Egy nemzetközi zsűri értékelése alapján Ausztria legjobb egyetemi tanárai közé választották a perbetei származású Tóth Erzsébet Fannit. 2008 óta él Bécsben, ahol kilencedik éve kutatómódszertant oktat, valamint maga is kutatásokat végez a bécsi Sigmund Freud Egyetemen. Nemrég az osztrák oktatási tárca Ars docendi állami kitüntetésben részesítette, így Ausztria legjobb egyetemi oktatói között tartják számon. Mivel érdemelte ki a rangos elismerést? Két innovatív kutatás módszertani kurzusomat díjazták, amelyek nagy mértékben segítik az egyetemi hallgatók kutatómunkáját. A díjakat Heinz Fassman, Ausztria oktatási minisztere adta

át egy hangulatos ünnepségen. [...] Doktori munkámban a sajnálatos eseményt a pszichológia szempontjából vizsgáltam. A traumák továbbörökítése, nemzedékről nemzedékre gyakorolt hatása érdekelt azért is, mert a családjunk személyesen is érintett volt az eseményekben...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Cikksorozat: Koronavírus idején – gyermekantológia

A Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége – az országos járványhelyzetre és az iskolák kényszerszünetére reagálva – még április elején felhívást tett közzé óvodás gyermekek, alapiskolás tanulók és középiskolás diákok részére Koronavírus idején címmel. A pályázat céljai között szerepelt, hogy ösztönözzük az érdeklődő gyermeket, fiatalt, fejezze ki az aktuális helyzettel kapcsolatos gondolatait, érzéseit egy-egy saját alkotásban. A 319 pályázó – köztük óvodások, alap- és középiskolások – nem csupán a felvidéki intézményeket, hanem a határon túliakat is képviselte. A kötet bevezetőjében erről így ír Fekete Irén, az SZMPSZ elnöke: „Kiadványunkban a leg-jobbak alkotásait egy embert próbáló időszak lenyomataként megőrizték az utókor számára...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

736 946 eurót kapott Zselíz az Esterházy kastély felújítására

736 946 eurót kapott Zselíz önkormányzata az EGT Norvég Alapból a kastély tetejének és északkeleti szárnyának helyreállítására – tájékoztatott Veronika Remišová (Za ľudí) miniszterelnök-helyettes, beruházásokért, regionális fejlesztésért és informatizációért felelős miniszter. A projekt egyike annak a négy tervezetnek, amelyek célja az épített kulturális örökség megőrzése. A tető és az északkeleti szárny felújításával visszaadják a kastély eredeti kinézetét. A helyreállítás után kulturális és oktatóközpont fog működni a felújított helyiségekben. A kastély 1720-ban épült klasszikus vidéki kúriaként, az Esterházy-család nyári rezidenciájaként szolgált. [...] Befejeződött a zselízi katolikus temetőben található nemesi sírbort idei évre tervezett ütemének felújítása. A nyolcszög alaprajzú, neogótikus-eklektikus stílusú mauzóleumot minden bizonnyal Esterházy János Károly építtette családi sírboltnak 19. század első felében...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

DIASZPÓRA

Centralizált tudásbázist mutat be gróf Esterházy Jánosról a csehországi Esterházy János Társulás

Centralizált tudásbázist mutat be gróf Esterházy Jánosról a csehországi Esterházy János Társulás [...] Észrevettük, hogy nem található olyan adatbázis az interneten, ahol kiemelten foglalkoznának a különböző emlékhelyekkel. Olyan helyszínekre gondolunk, ahol valamilyen formában – szobor, mellszobor, emléktábla állításával tiszteletüket fejezték ki a Felvidék mártírja előtt. Elhatároztuk, hogy megkeressük az összes Esterházyhoz kapcsolódó emlékhelyet és egy térképen jelöljük azokat. [...] Az oldal hivatalos publikálásának időpontja: 2020. december 1...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Az Argentínai magyar református egyház és az AMISZ

Benedek Lászlóné Micsinay Máriát, az Argentínai Magyar Református Egyház főgondnokát kértem, ossza meg velünk az egyház történetét. [...] 1937-től kezdve Nt. Hamary Dániel missziós lelkész foglalkozott Buenos Airesben és a környékén élő református hívekkel. 1948 augusztusában érkezett Argentínába az Erdélyben született Nt. Demes Péter református lelkész. Áldásos munkássága révén 1949. április 22-én került sor a Buenos Aires-i Magyar Református és Evangélikus Közösség alapító értekezletére. Az Argentínai Magyar Evangéliumi Református Keresztyén Egyház 1956. június 24-én alakult meg hivatalosan. [...] Argentínai Magyar Intézmények Szövetségének elnöke, Redl Erzsébet mesél családról, közösségről, az AMISZ-ről [...] Szívemen viselem a Szent László Iskolát. Nagy öröm számomra, hogy folyamatosan fejlődik az iskola – három óvodai csoport, 6 elemi osztály, 6 gimnáziumi terem alkotja...” Forrás: Korosiprogram.hu: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Beszélgetés: a magyar nyelvet és kultúrát népszerűsíti Arizonában a kolozsvári Vicsacsán-Nagy Réka

Bár az amerikai Arizona államban a magyar nem tartozik a legnépesebb diaszpórák közé, a fővárosban, Phoenixben néhány éve működik egy egyesület, amely fontosnak tartja, hogy versenyképes, az elérhető gazdag programkínálatban is vonzó rendezvényekkel szólítsa meg az itt élő magyarokat, de a magyar kultúra iránt érdeklődőket is, sőt, decembertől nyelvvizsgaközpontként is működik. Kinek fontos Amerikában, hogy magyarul tanuljon, és mi az, amivel „meg lehet fogni” a diaszpóra kevésbé aktív tagjait? Vicsacsán-Nagy Rékával, a Phoenix-i Magyar Kulturális Egyesület kolozsvári születésű elnökével beszélgettünk. [...] Réka elmondása szerint a törzsközönségben felülreprezentáltak a nem Magyarországról származó magyarok. [...] A célközönség nagy része fiatal, kisgyerekes szülő, de vannak középkorúak és idősek is. A szüreti bálra legutóbb kb. 120-an jöttek el, a magyar fesztiválon pedig 300-400 ember fordult meg. „Van olyan másod-harmad generációs magyar, akit érdekel a kultúra, de nem beszél magyarul...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

A Magyar Érdemkereszt Arany fokozatát kapta Garai Tünde

A köztársasági elnök 2020. október 23-i nemzeti ünnep alkalmából Magyar Érdemkereszt Arany fokozatát adományozta Garai Tünde, a Los Angeles-i Első Magyar Református Egyház presbitere és templomának főgondnoka részére a Los Angeles-i magyar református közösség szolgálatában végzett szerteágazó közösségépítő és hagyományörző tevékenysége elismeréseként...” Forrás: Amhirlap.com: [teljes cikk >](#)